

VII Suomalais-ugrialaisten kansojen maailmankongressin päätöslauselma

Me, VII Suomalais-ugrialaisten kansojen maailmankongressin edustajat ja osanottajat, toteamme, että nyky-yhteiskunnassa tapahtuvien syvällisten muutosten seurauksena yhä useammat kansojemme edustajat panevat toiveensa ihmisoikeuksiin ja ihmisarvoon sekä kansojen ja kansallisten vähemmistöjen oikeuteen säilyttää kielensä ja kulttuurinsa etnisen identiteettinsä perustana.

Toteamme, että liikkeemme perustuu I Suomalais-ugrialaisten kansojen maailmankongressissa Syktyvkarissa vuonna 1992 laadittuun Maailman suomalais-ugrialaisten kansojen yhteistyön peruseriaatteita, päämääriä ja tehtäviä koskevaan julistukseen. Liikkeemme tukee kansalaisjärjestöjä, valtiollisia rakenteita ja muita järjestöjä niiden toiminnassa suomalais-ugrialaisten kansojen identiteetin, kielten ja historiallisen ja kulttuurisen perinnön säilyttämiseksi sekä käyttämiseksi nykyisessä koulutus- ja kulttuuripolitiikassa. Suomalais-ugrilainen liike säilyttää asemansa yhteiskuntaelämässä kansalaisyhteiskunnan tärkeänä elementtinä. Vahvistamme, että suomalais-ugrilaisen liikkeen työjärjestyksen muodostamisessa noudatetaan kansojen edustajien suoran osallistumisen periaatetta.

Näinä vuosina on tehty paljon kielten ja kulttuurien kehittämiseksi sekä äidinkielen, kansojen historian ja perinnekulttuurien sisällyttämiseksi koulutusjärjestelmään. Suomalais-ugrilaisen liikkeen ansiosta yhteiskunnassa on opittu ymmärtämään paremmin etnokulttuurisen omaperäisyyden arvo tärkeänä maiden ja alueiden kulttuurisen ja sosiaalis-taloudellisen kehityksen voimavarana, joka myös edesauttaa alueellisen talouselämän kehitystä.

Viime aikoina erityisesti nuoret ovat aktivoituneet suomalais-ugrilaisessa liikkeessä. Nuoret tiedostavat oman vastuunsa kansojensa kielten ja kulttuurien oppimisen jatkuvuuden varmistamisessa, he hyödyntävät nykyaikaisia tietoteknologiaratkaisuja, jotka on suunnattu kaikille väestöryhmille ja kansoille. Nuorten mukanaolo suomalais-ugrilaisessa toiminnassa antaa lisää varmuutta liikkeen kehityksen jatkumisesta ja kansalaistoiminnan eri osa-alueita kattavan yhteistyön laajenemisesta.

VII Suomalais-ugrialaisten kansojen maailmankongressi, määritellesään Kongressin pääteemaksi *Suomalais-ugrilaiset kansat – kohti kestäväää kehitystä*:

- ilmoittaa tukevansa YK:n hyväksymää vuoteen 2030 ulottuvaa kestävän kehityksen agendaa, joka tähtää koko ihmiskunnan elämänlaadun kohentamiseen taloudellisia edellytyksiä laajentamalla ja hyvinvointitasoa nostamalla sekä ympäristönsuojelun keinoin,
- korostaa, että kulttuurisen monimuotoisuuden säilyttäminen on tärkeää, jotta kansojensa oikeus etniseen kehitykseen perinteisillä asuinpaikoillaan voisi toteutua,

- vahvistaa sitoutuvansa kansainvälisen yhteisön 2000-luvun taitteessa humanistisen lähestymistavan pohjalta kehittämään kestävä kehityksen konseptiin. Demokratia, ihmisoikeudet, kestävyys ja sosiaalinen kehitys ovat sidoksissa toisiinsa. Taloudellisen kehityksen tehtävänä on varmistaa edellytykset hyvinvoinnille, ympäristön säilymiselle sekä moraalisten ja kulttuuriarvojen toteutumiselle yhteiskunnan kulttuurisen monimuotoisuuden ylläpitämiseksi.

Tässä yhteydessä me

- pidämme keskeisimpänä kaikkien väestöryhmien oikeutta osallistua etujaan koskevaan päätöksentekoon;
- kannustamme vahvistamaan edelleen valtionviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan välistä kumppanuutta, kehittämään mekanismeja ja muotoja ohjelmien ja hankkeiden valmistelemiseksi, valvomaan niiden toteutusta, tuloksia ja arviointia;
- toteamme, että kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa humanistisen lähestymistavan kautta mitä tärkeimpänä tehtävänä on varmistaa (mm. koulutusjärjestelmän kautta sekä tiedotus- ja valistuskampanjoin) kansalaisjärjestöjen, paikallisen yhteisön viranomaisten ja elinkeinoelämän edustajien valmiudet osallistua dialogiin. Dialogin tulee olla läsnä kaikissa päätöksentekovaiheissa, kun pyritään luomaan suotuisat edellytykset maan, alueen ja paikallisen yhteisön kestäväälle kehitykselle.

Katsomme, että kansainvälisten oikeudellisten yleisnormien ja -periaatteiden mukaan tapahtuva suomalais-ugrilaisen yhteistyön kehittäminen tulee kasvattamaan siihen osallistuvien kulttuurista ja koulutuksellista potentiaalia, edistämään suomalais-ugrilaisten kansojen vastavuoroista rikastumista. Se vahvistaa monipuolisia ystävyysuhteita ja avaa samalla uusia mahdollisuuksia kansojemme ja maidenme rauhanomaiselle ja kestäväälle kehitykselle.

17.6.2016
Lahti, Suomi